

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžo/22/2016
Identifikačné číslo spisu: 1013200515
Dátum vydania rozhodnutia: 13.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1013200515.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a zo sudcov JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Jozefa Milučkého v právnej veci žalobkyne: Mgr. K. W., B., právne zastúpená: Bardáč, s.r.o., advokátska kancelária, Lovinského 22, Bratislava, proti odporcovi: Národný bezpečnostný úrad, Budatínska 30, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1346/2013/LP-006 zo dňa 30. januára 2013, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/70/2013-71 zo dňa 12. februára 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/70/2013-71 zo dňa 12. februára 2016 p o t v r d z u j e.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 89,50 € do 30 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu žalobcu Bardáč, s.r.o., advokátska kancelária, Bratislava.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave podľa § 250j ods. 2 písm. a/, d/, e/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj prvostupňové rozhodnutie NBÚ, odbor legislatívy a práva č. k. 3275/2012/LP-012 zo dňa 19.12.2012, ktorým bola žalobkyňa uznaná vinnou zo spáchania priestupkov na úseku ochrany utajovaných skutočností podľa § 78 ods. 2 písm. a/, b/ zákona č. 215/2004 Z.z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 215/2004 Z.z.“), ktorých sa mala dopustiť v období od 19.03.2007 do 23.03.2007 v redakcii časopisu Žurnál tým, že porušila povinnosť podľa § 39 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z.z. neodkladne odovzdať Národnému bezpečnostnému úradu alebo útvaru Policajného zboru získanú utajovanú vec alebo informáciu a tým, že porušila povinnosť podľa § 39 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z.z. neodkladne oznámiť Národnému bezpečnostnému úradu alebo útvaru Policajného zboru, že sa oboznámila s utajovanou skutočnosťou a zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, s ktorými sa oboznámila. Žalobkyňi bola uložená pokuta vo výške 100,- €.

Za vadu majúcu vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia krajský súd pokladá nedodržanie subjektívnej lehoty (1 rok od doby, kedy sa NBÚ dozvedel o porušení povinnosti žalobkyňou) stanovenej v zmysle § 80 ods. 1, 2 zákona č. 215/2004 Z. z. Podľa obsahu pripojeného spisu sa NBÚ o porušení povinnosti žalobkyňou stanovenej v zmysle § 39 ods. 1, 2 zákona č. 215/2004 Z. z. dozvedel už dňa 20.04.2007, kedy mu bolo doručené vyrozumienie o stotožnení písomnosti VOS s písomnosťou zaistenou v redakcii Žurnál (začiatok plynutia lehoty). Po vylúčení doby, počas ktorej lehota neplynula - trvanie súdneho konania (18.01.2008 - 27.10.2008 a 26.11.2009 - 16.01.2012) lehota 1 rok, počas ktorej bolo možné o previnení žalobkyne rozhodnúť, uplynula 29.01.2012.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a žalobu zamietol, alebo aby napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V dôvodoch namietal, že porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich ochranu utajovaných skutočností bolo zistené kontrolou vykonanou kontrolnou skupinou úradu v súvislosti s neoprávnenou manipuláciou s utajovanou písomnosťou VOS v redakcii časopisu Žurnál a je zadokumentované v protokole o výsledku kontroly č. 3012/2007/OK-014 z 23.04.2007. Žalobkyňa ako nepovolaná osoba získala utajovanú informáciu (č. VS200-D-I-000185 PČ-16/2004 z 28.09.2004) stupňa utajenia Dôverné a neodovzdala ju neodkladne žalovanému alebo útvaru Policajného zboru, oboznámila sa s touto utajovanou skutočnosťou a nezachovala mlčanlivosť, čím porušila povinnosti ustanovené v § 39 ods. 1 a 2 zákona č. 215/2004 Z.z.

Žalovaný poukázal na to, že na podklade listinných dôkazov zhromaždených v danej veci bolo preukázané, že žalobkyňa, ako nepovolaná osoba získala do svojej dispozičnej moci písomný materiál, ktorý svojimi znakmi spĺňal náležitosti utajovanej písomnosti stupňa utajenia Dôverné podľa § 3 ods. 1 písm. c/ zákona č. 215/2004 Z. z. (pozn. písomný materiál bol riadne označený číslom pôvodcu VS200-D-I-000185PČ-16/2004 z 28.9.2004 a stupňom utajenia Dôverné) a z pozície šéfredaktora rozhodla o uverejnení článku pod názvom „Prievar v tajných trezoroch“ v časopise Žurnál č. 3/2007, v ktorom boli utajované skutočnosti publikované.

K nedodržaniu subjektívnej lehoty (1 rok od doby, kedy sa úrad dozvedel o porušení povinnosti žalobkyňou) stanovenej v zmysle § 80 ods. 1, 2 zákona č. 215/2004 Z.z. má žalovaný za to, že krajský súd v napadnutom rozhodnutí vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia. Žalovaný poukázal na § 78 ods. 4, 5, § 80 ods. 1, 2, § 81 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z.z., § 20 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 372/1990 Zb.“).

Orgán príslušný na prejednanie priestupku na úseku ochrany utajovaných skutočností postupuje pri jeho objasňovaní a prejednávaní podľa zákona č. 372/1990 Zb. s výnimkou vymedzenia skutkovej podstaty a sumy sankcie. Na zodpovednosť za priestupok na úseku ochrany utajovaných skutočností stačí zavinenie z nedbanlivosti. Subjektom, ktorý sa môže dopustiť priestupku na úseku ochrany utajovaných skutočností je oprávnená osoba a nepovolaná osoba. Dôvodmi zániku zodpovednosti za priestupok sú uplynutie času a amnestia. Lehota podľa § 20 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. je prekluzívnou (prepadnou) lehotou a správny orgán na ňu musí prihliadať ex offio. Vzťahuje sa výlučne na priestupky. V tejto veci dvojročná prekluzívna lehota neuplynula.

Podobné lehoty, ktorých uplynutie má za následok zánik zodpovednosti za správny delikt alebo iný správny delikt, upravujú osobitné zákony, napríklad spôsobom kombinácie subjektívnej a objektívnej lehoty. Takáto lehota, ktorej márne uplynutie má za následok zánik zodpovednosti je ustanovená v § 80 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z.z. (napr. aj v § 107 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný poriadok), v § 27 ods. 7 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Z ustanovenia § 80 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z.z. vyplýva, že za porušenie povinností podľa § 79 uloží úrad pokutu v správnom konaní. Subjektom, ktorý sa môže dopustiť správneho deliktu na úseku ochrany utajovaných

skutočnosť je právnická osoba. Na konanie o týchto správnych deliktoch sa vzťahuje osobitný predpis o správnom konaní. Zákon č. 215/2004 Z.z. v § 80 ods. 2 ustanovuje subjektívnu a objektívnu lehotu na uloženie pokuty právnickej osobe za správny delikt, z čoho vyplýva, že pokutu môže úrad uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa dozvedel o porušení povinností na úseku ochrany utajovaných skutočností, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinností došlo. A preto sa teda subjektívna jednoročná lehota, ktorej márne uplynutie má za následok zánik zodpovednosti, vzťahuje výlučne na správne delikty právnických osôb na úseku ochrany utajovaných skutočností a nie na priestupky podľa § 78 zákona č. 215/2004 Z.z. Žalovaný má za to, že krajský súd v napadnutom rozhodnutí uvedené nesprávne právne posúdil, čím je daný dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia.

III.

Žalobkyňa k podanému odvolaniu uviedla, že ako osoba dotknutá rozhodnutím správneho orgánu má právo na také odôvodnenie rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom konania. Pričom absencia takýchto dôvodov v rozhodnutí sa považuje za prejav arbitrárnosti, znamenajúci porušenie ústavou garantovaného základného práva majúca za následok nepreskúmateľnosť takéhoto rozhodnutia. Uvedené sa aj s poukazom na argumentáciu žalovaného nedá modifikovať opätovným poukázaním na skutočnosti z už predloženého spisového materiálu, aj napriek tomu, že žalovaný je toho názoru, že uvedené rozhodnutia sú vydané v zmysle zákona.

V súvislosti s nedodržaním subjektívnej lehoty má žalovaný za to, že krajský súd v napadnutom rozhodnutí vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný v podanom odvolaní uviedol, že z ustanovenia § 80 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z.z. vyplýva, že za porušenie povinností podľa § 79 uloží úrad pokutu v správnom konaní. Pričom ustanovenie § 79 zákona č. 215/2004 Z. z. pojednáva o správnych deliktoch, kde subjektom porušenia povinností je právnická osoba. Z dedukcie žalovaného tak jednoznačne vyplýva, že subjektívna a objektívna lehota na uloženie pokuty ustanovená v § 80 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z. sa tak automaticky vzťahuje iba na právnickú osobu za spáchaný správny delikt. K uvedenému žalobkyňa poukázala na ďalšie ustanovenia § 80 ods. 3 zákona č. 215/2004 Z.z., ktoré už spomína obe paragrafové znenia (§ 78 a 79), čiže časť „Ukladanie pokút“ podľa § 80 zákona č. 215/2004 Z.z. sa tak nevzťahuje len na právnické osoby, a teda len na ustanovenie § 79 uvedeného zákona. Z logiky právnej úpravy vyplýva, že pokiaľ ustanovenie § 80 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z.z. pojednáva len o uložení pokuty podľa § 79, ostatné ustanovenia sa týkajú rovnako § 78, ako aj § 79 zákona č. 215/2004 Z.z., pretože obsahujú všeobecné lehoty, ktoré na uloženie pokút stanovil správny orgán, splatnosť pokuty, možnosť nárokovat' si náhradu škody podľa osobitných predpisov atď. Pričom ani jedno paragrafové znenie (§ 78 a § 79) neobsahuje osobitne ustanovenia o týchto podmienkach pri ukladaní pokút, z čoho by sa dalo vydedukovať, že príslušné ustanovenia sa týkajú iba § 79 zákona č. 215/2004 Z.z.

Na záver žalobkyňa navrhla, aby najvyšší súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu potvrdil a zároveň si na náhradu uplatnila trovy odvolacieho konania vo výške 89,50 €.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní postupoval v zmysle § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), účinného od 01.07.2016, podľa ktorého sa odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov, t. j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia zverejnené

najmenej 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk <., rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Podľa ust. § 80 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z.z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa úrad dozvedel o porušení povinností na úseku ochrany utajovaných skutočností, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinností došlo.

Podľa § 80 ods. 3 zákona č. 215/2004 Z.z. pokuta je splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jej uložení.

Podľa § 80 ods. 4 zákona č. 215/2004 Z.z. uložením pokuty podľa § 78 a 79 nie sú dotknuté ustanovenia osobitných predpisov o náhrade škody ani nezanikajú povinnosti ustanovené týmto zákonom.

Podľa § 80 ods. 5 zákona č. 215/2004 Z.z. výnos pokút je príjmom štátneho rozpočtu.

Podľa § 78 ods. 5 zákona č. 215/2004 Z.z. na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch.

Podľa § 20 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch priestupok nemožno prejednať, ak od jeho spáchania uplynuli dva roky; nemožno ho tiež prejednať, prípadne uloženú sankciu alebo jej zvyšok vykonať, ak sa na priestupok vzťahuje amnestia.

V prejednáwanej veci je podstatnou otázkou dodržania prekluzívnej lehoty na uloženie pokuty za porušenie povinností. Na otázku zániku zodpovednosti za priestupok je správny súd povinný prihliadať aj ex offio. V prvom rade je potrebné vyriešiť, či sa má na prejednávaný priestupok uplatňovať ustanovenie § 20 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb., podľa ktorého priestupok možno prejednať v lehote dvoch rokov odo dňa jeho spáchania alebo § 80 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z.z., ktorý stanovuje subjektívnu lehotu na uloženie pokuty jeden rok odo dňa dozvedenia sa o porušení povinností na úseku ochrany utajovaných skutočností.

Zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch predstavuje v tomto prípade *lex generalis*, teda zákon, ktorý sa vzťahuje na väčší počet rovnakých prípadov, pričom zákon č. 215/2004 Z.z. je v tomto prípade *lex specialis*, teda zákon vzťahujúci sa na užší okruh zvláštnych prípadov. V rámci ich vzťahu platí pravidlo *lex specialis derogat legi generali*, a teda, že špeciálna, osobitná úprava má prednosť pred všeobecnou právnou úpravou. To znamená, že ak je určitá otázka upravená v osobitnom zákone, neuplatní sa na ňu právna úprava všeobecná. *Lex specialis* neruší platnosť *lex generalis*, len vylučuje jeho aplikáciu. Zákon č. 215/2004 Z.z. v § 80 ods. 2 stanovuje, že pokutu je možné uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa úrad dozvedel o porušení povinností na úseku ochrany utajovaných skutočností (subjektívna lehota), najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinností došlo (objektívna lehota). Podľa obsahu pripojeného spisu sa žalovaný dozvedel o porušení povinností žalobkyňou dňa 20.04.2007, kedy mu bolo doručené vyrozumienie o stotožnení písomnosti VOS s písomnosťou zaistenou v redakcii Žurnál (začiatok plynutia subjektívnej lehoty). Po vylúčení doby, počas ktorej lehota neplynula - trvanie súdneho konania (18.01.2008 - 27.10.2008 a 26.11.2009 - 16.01.2012) lehota jeden rok, počas ktorej bolo možné o previnení žalobkyne rozhodnúť uplynula dňa 29.01.2012. Z ustanovenia § 80 zákona č. 215/2004 Z.z. nie je možné vydedukovať, že by sa mal vzťahovať len na ukladanie pokút za správne delikty právnickým osobám, keďže predmetné ustanovenie len v odseku 1 poukazuje na § 79, avšak v ostatných odsekoch nie je ich pôsobnosť takto vyšpecifikovaná. Odsek 4 predmetného ustanovenia priamo odkazuje aj na § 78 (priestupky), ako aj § 79 (správne delikty). Odsek 5 stanovuje, že výnos pokút je príjmom štátneho rozpočtu, pričom nie je možné rozdeliť, že len výnos z pokút uložených právnickým osobám by bol príjmom štátneho rozpočtu. A v odsekoch 2 a 3 predmetného ustanovenia nie je vyšpecifikovaná ich pôsobnosť, teda je možné vydedukovať, že sa vzťahujú tak na priestupky, ako aj správne delikty. Z uvedeného vyplýva, že ustanovenie § 80 sa týka ukladania pokút tak za priestupky,

ako aj správne delikty.

Odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v rozhodnutí obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 O.s.p., § 250k ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 a 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou O.s.p. a to tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania priznal vo výške, ktorá bola písomne vyčíslená t.j. za jeden úkon právnej služby - písomné vyjadrenie zo dňa 03.05.2016 k podanému odvolaniu a to vo výške 66,- € podľa § 11 ods. 4 v spojení s § 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Ďalej bol priznaný na náhradu režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 8,58 € a 20% DPH vo výške 14,92 €.

Celkom boli priznané žalobcovi na náhradu trovy odvolacieho konania (66,- + 8,58 + 14,92) vo výške 89,50 €.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.